

вели приятелски до Раса (сега Нови-пазарь), кждѣто се простирала границата на ханството. Борисъ далъ подаръци на сърбитѣ, а тѣ му дали двама роби, два сокола, двѣ видри ли или кучета и деведесетъ кожи (каплами), които българитѣ смятали като данѣкъ отъ Сърбия. Така сжщо безуспѣшно се свършили и тогавашнитѣ българскитѣ прѣшпирни съ хърватитѣ. Нѣ по югозападна посока българитѣ имали голѣми успѣхи; защото прѣзъ езическото врѣме отъ Борисовото управление намираме присъединени голѣма частъ отъ земитѣ на македонскитѣ словѣни. Императоръ Теофилъ (829-842) още поселилъ въ солунското поле турскитѣ Вардариоти; види се, тѣ трѣбвало да служатъ за погранична стража и сжщеврѣменно за защита на Солунъ. Къмъ срѣдата на IX вѣкъ истичалъ и срокътъ на тридесетъ-годишния миръ, сключенъ съ Византия. По туй врѣме трѣбва да се е извършилъ и походътъ на Бориса срѣщу Солунъ, за който ни разказва Георги Монахъ и който съставлява епизодъ отъ историята за распространението на България въ *кнежението словѣнско*. Златарски извѣстието за туй събитие исхвърля безпощадно, ако и да се знае, че тогава югозападната частъ отъ Балканския полуостровъ вече влизала въ състава на българското ханство. При туй византийскитѣ писатели тогава заговарятъ и за български нахлувания въ Тракия, и то тъкмо когато Византия се управлявала отъ Теодора, като опекунъ на малолѣтния Махаилъ, синъ на Теофила. Тѣ съ гордостъ отбѣлѣзватъ въ хроникитѣ думитѣ на тази мѣдра императрица, отправени къмъ Бориса, че „ако побѣдишъ жена, нѣма никаква гордостъ за побѣдата; нѣ, ако бждешъ побѣденъ, на всички ще бжде смѣшно поражението ти“, като побѣденъ отъ жена.

По туй врѣме Борисъ се примирилъ съ Византия, нѣ военни дѣйствия той подкачилъ противъ франкитѣ. Въ 853 г. моравския словѣнски князь Ростиславъ съ цѣнни подаръци склонилъ българитѣ да стѣпятъ въ сѣюзъ съ него. Ростиславъ, слѣдъ непрѣкъснати войни съ нѣмцитѣ, подигналъ Велика Моравия (сегаш. Моравия и Словакия) на висока степенъ могъщество. Многобройна българска войска начело съ Бориса се расположила въ земитѣ на Бавария и причинила голѣми опустошения на франкитѣ. Нѣ, когато българскитѣ отряди се прѣснали да ограбватъ сѣвѣднитѣ поселения, Людви́къ Нѣмски успѣлъ да обсади българския лагерь, укрѣпенъ съ обознитѣ кола, и подкачилъ